

VAN-E SZÜKSÉG HAZÁNKBAN PSZICHOTERÁPIÁS ELLÁTÁSI HÁLÓZATRA, S HA IGEN, MIÉRT NINCSEN A KÖZFINANSZÍROZÁSBAN?

Az alábbi vitaindító a GIGAZOOM szervezőcsapat tollából született, a Pszichoterápia szakfolyóirat biztatására. A vitaindítóval együttgondolkodásra hívjuk Önöket: a pszichoterápiás ellátási hálózat finanszírozási kérdéseinek szakmai alapvetéseit szeretnénk minél szélesebb körűen feltérképezni. A Pszichoterápia és a GIGAZOOM egyaránt támogatja a szakmai párbeszédet, a közös gondolkodást, a transzparenciát és az építkező vitakultúrát, így ez a vitaindító fontos kapcsolódási pont közöttünk.

A szerkesztőségben várjuk a hozzászólásokat, véleményeket, melyeket a következő lapszám-ban jelentetünk meg.

A Szerkesztőség

VITAINDÍTÓ

2022. elején egy kiscsoportnyi szakmai-szakmapolitikai formációból jött létre az öttagú „Transzparencia team”: Árkovits Amaryl, Pintér Gábor, Terenyi Zoltán, Tóth Erika, Varga S. Katalin. 2022 őszén felmerült az ötlet: mi lenne, ha közvetlenül kérdeznénk meg az érintetteket (kollégákat, hallgatókat, oktatókat egyaránt), ők hogyan látják a jelent, hogyan szeretnék a jövőt. Szó szót követett, s az ötös kezdő csapat megerősödött három csoportozásban jártas kollégával: Csurgai Dorottyaival, Kútvölgyi Andreával és Markó Dáviddal, így már nyolcan kezdtünk el gondolkodni, milyen műfaji keret lenne optimális a céljainkhoz:

1. szólítsunk meg minél több pszichoterápia iránt érdeklődő kollégát,
2. történjen ez minél könnyebben, minél kisebb megterheléssel a résztvevők számára,
3. a kitalált keret minél több hozzászólásra adjon teret,
4. s történjen mindez biztonságban, kölcsönös tiszteletben.

GIGAZOOM néven olyan értékalapú közösség építését tűztük ki célul, amely támaszt nyújt ebben az izolált világban, s ami képes erőt képviselni a minket érintő kérdésekben. Közös alapértékeink: a

transzparencia, a párbeszéd támogatása, az építkező vitakultúra, a kölcsönös kommunikáció, a közös gondolkodás, a nyitottság, a folyamatorientáltság, az együtt kitalálás.

2023–2024-ben eddig hat alkalommal találkoztunk, online formában, alkalmanként 300–500 résztvevővel. A programra mindkét évben több mint ezren regisztráltak. A szakma nagyságát, erejét is mutató magas részvételnél ezen a fórumon valós szakmai eszmecsere zajlik, melyben generációk kapcsolódnak, inspirációk születnek újabb és újabb témák mentén.

Első főtémánk a pszichoterápiás képzés volt, majd előtérbe kerültek a következők: Hogyan működünk valódi teamben, hogyan műveljük a szakmát egyedül, miként maradunk akár intézményben is magunkra, s mi módon lehetünk konstruktív részei egy szakmai hálónak, közösségnek? Mi adja a munkánk minőségét, legitimitását, alkalmasságunkat; vagyis hogyan csináljuk elég jól, etikusán?

És: miből élünk, kikből élünk, hogyan árazzuk be a mesterségünket?

Következő fókuszunknak és egyben a lap hasábjain tervezett hozzászólások témájának a *finanszírozást* javasoljuk. Itt hangsúlyozottan nem a közgazdasági, egészségpolitikai szempontokat, hanem

az ezek mögött lévő, ezek alapját képező *szakmai meg gondolások, alapvetéseket* szeretnénk feltérképezni, összegyűjteni. Csupán egy számadattal illusztráljuk, mekkora a társadalmi igény erre a segítségi formára: a szegedi Pszichoterápiás Ambulanciához egy alig 2,5 éves időszak alatt, 2021 szeptembere és 2024 májusa között 667 bejelentkező jelzett pszichoterápiás ellátási igényt. Ez hatalmas szám. (Az aktív, pszichoterapeuta szakvizsgával rendelkező kollégák, valamint a klinikai szakpszichológusok együttes számát nagyjából 1500-ra becsülhetjük. Ez – szakemberenként évi ezer pszichoterápiás óra kapacitással számolva – száz felnőtt lakosként egy rövidterápia biztosíthatóságát jelenti.)

A szakmának magának is csekély a rálátása *a pszichoterápia tényleges költségeire*. Mivel beszorul a magánellátásba, *el is fedődnek* annak valós költségei. A pszichoterápia a közfinanszírozott szakellátások között súlytalan, így egyáltalán nem jelenik az ellátási hiány valós társadalmi költsége-vesztesége.

Jót tenne-e a pszichoterápiás szakmai munkának, ha – többek között a környező országok gyakorlatahoz hasonlóan – az állam lehetővé tenné a vegyes finanszírozást: azaz az állami szektorban a co-paymentet, a magánszektorban a társadalombiztosítási elérést? Mi volna a szakmai feltétele a területi

egyenlőtlenségeket csökkentő pszichoterápiás szakrendelői hálózat kiépítésének? Milyen szerepe lehet a pszichoterápia felhasználóinak e szakmai szempontok összegzésében?

Vitaindító javaslatunk, kérésünk és várákozásunk két elemet, a *mit* és a *hogyan*t tartalmazza. Egyrészt, kedves Olvasó és Hozzászóló, a megjelölt témának az itt felvetett, illetve az itt nem érintett, de releváns kérdéseiről *írd meg a véleményedet, ötletedet, elemzésedet*. Másrészt viszont, ennek szerves részeként, azt is fejtsd ki, hogy szerinted az általa leírt javaslat, vélemény *milyen módon*, milyen formában, milyen struktúra keretében, milyen kompetens résztvevőkkel lenne kitérghalható, diskurzusba vonható a szakmai konszenzus reményével.

Várjuk a hozzászólásokat, amelyeket szerkesztést követően a Pszichoterápia szakfolyóirat közölni fog.

Az erő velünk van.

A GIGAZOOM szervező csapata:
Árkovits Amaryl, Csurgai Dorottya, Kútvölgyi Andrea, Markó Dávid, Terenyi Zoltán, Tóth Erika, Varga S. Katalin